

SAMRÆMDAR MERKINGAR

HANDBÓK UM MERKINGAR
FYRIR SÖFNUN ÚRGANGS Á ÍSLANDI

3. útgáfa, febrúar 2023

Formáli

Í handbókinni er að finna upplýsingar um íslenska útfærslu af samnorrænum merkingum fyrir flokkun og söfnun úrgangs og notkun þess. FENÚR, fagráð um endurvinnslu og úrgang, hefur leitt gerð íslensku útfærslunnar og var verkefnið styrkt af Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Um er að ræða samræmt litakóða-, tákna- og hugtakakerfi sem nær yfir söfnun úrgangs frá heimilum og rekstraraðilum og á söfnunarstöðvum. Það hefur það markmið að auðvelda notendum að flokka eins og til er ætlast og stuðla þannig að hreinni úrgangsstraumum og aukinni endurnotkun og endurvinnslu. Tilgangurinn er að hafa einfaldar, skýrar og greinagóðar upplýsingar um flokkun úrgangs á þeim stað sem úrgangur fellur til og er safnað. Einnig að upplýsingar til notenda séu alls staðar eins þrátt fyrir að söfnun úrgangs á hverjum stað geti verið breytileg. Auðvelt er að aðlaga merkingarnar að þeirri söfnun sem er til staðar þar sem kerfið byggir á LEGO kubba hugsun og er í senn sveigjanlegt og samræmt. Samræmt merkingakerfi er einnig hagkvæmt þar sem merkingarnar eru tilbúnar til notkunar fyrir hvern þann sem þarf á þeim að halda. Kerfið er bæði valfrjálst og gjaldfrjálst.

Kerfið byggist annars vegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hins vegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn

FENÚR, þar sem setið hafa fulltrúar sveitarfélaga, Úrvinnslusjóðs, þjónustuaðila, ráðgjafastofa og fleiri haghafa, voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslensk útfærsla þess mun þróast með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.

Önnur Norðurlönd hafa eða ætla að innleiða svipað kerfi og nokkur önnur Evrópulönd hafa sýnt kerfinu áhuga. Talið er að notkun kerfisins á öllum Norðurlöndunum gæti skapað tækifæri fyrir fyrirtæki sem selja vörur á milli Norðurlandanna og fyrir aukið samstarf á milli landa um meðhöndlun úrgangs. Þeim mun fleiri sem fá sömu einföldu og skýru skilaboðin um flokkun og skil til endurvinnslu þeim mun betri skilyrði eru fyrir aukinni flokkun til endurnotkunar eða endurvinnslu. Þannig er stuðlað að hringlaga hagkerfi.

Kópavogi, 25. nóvember 2020

Eygerður Margrétardóttir, formaður FENÚR

Viltu vita meira um kerfið?

Sendu tölvupóst á netfangið fenur@fenur.is.

Nánari útfærsla, hönnun og prentun

Gott er að nýta þjónustu grafískra hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmiðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnið sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

3. útgáfa, febrúar 2023

Efnisyfirlit

Formáli	2
Efnisyfirlit	3
Úrgangur frá heimilum	4
Yfirlit yfir merkingar	5
Litanúmer	6
Önnur tungumál	7
Grenndar- og söfnunarstöðvar	8
Yfirlit yfir merkingar	9
Litanúmer	17
Önnur tungumál	18
Notkun merkjanna	23
Yfirlit yfir merkingar	24
Notkun merkja án heitis	27
Algengar spurningar	28

Úrgangur frá heimilum

Yfirlit

Íslenska merkingakerfið fyrir flokkun úrgangs skiptist í tvennt eftir því hvort um er að ræða söfnun úrgangs frá heimilum eða móttöku á grenndar- og söfnunarstöðvum. Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýtast við söfnun úrgangs frá heimilum og nýtast einnig við söfnun á sambærilegum úrgangi frá rekstraraðilum. Um er að ræða átta yfirflokka sem hver hefur sinn einkennislit og mismunandi fjölda merkinga sem hvert hefur sitt tákni og heiti. Sumir þessara yfirflokka og merkingar sem þeim tilheyra nýtast einnig á grenndar- og söfnunarstöðvum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirlökkarnir átta yfir úrgang frá heimilum fela í sér 15 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

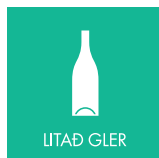
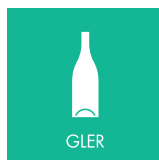
GARÐA- ÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 8 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK 80 0 90 50
 PANTONE 349 C
 RGB 0 100 50
 HEX #006432
 RAL 6001 (EMERALD GREEN)

MATARLEIFAR

CMYK 80 0 90 0
 PANTONE 7428 C
 RGB 0 160 75
 HEX #00A04B
 RAL 6037 (PURE GREEN)

GLER OG POSTULÍN

CMYK 75 0 55 0
 PANTONE 2401 C
 RGB 30 175 140
 HEX #1DAF8E
 RAL 6027 (LIGHT GREEN)

PAPPÍR

CMYK 95 35 5 0
 PANTONE 2185 C
 RGB 0 130 190
 HEX #0082BE
 RAL 5015 (SKY BLUE)

PAPPI

CMYK 25 35 65 5
 PANTONE 7562 C
 RGB 190 160 100
 HEX #BEA064
 RAL 1024 (OCHRE YELLOW)

PLAST

CMYK 50 95 0 0
 PANTONE 7656 C
 RGB 150 30 130
 HEX #961E82
 RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)

MÁLMAR

CMYK 25 0 0 65
 PANTONE 444 C
 RGB 90 110 120
 HEX #5A6E78
 RAL 7031 (BLUE GREY)

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK 20 20 20 100
 PANTONE BLACK 6 C
 RGB 20 20 20
 HEX #141414
 RAL 9005 (JET BLACK)

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

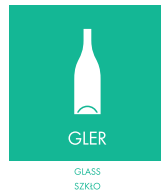
GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Grenndar- og söfnunarstöðvar

Yfirlit yfir merkingar

Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýtast við söfnun úrgangs sem skilað er á grenndar-, söfnunar- og móttökustöðvar.

Um er að ræða tólf yfirlökka sem hver hefur sinn einkennislit og mismunandi fjölda merkinga sem hver hefur sitt tákni og heiti. Sumir þessara yfirlökka og merkingar sem þeim tilheyra nýtast einnig við söfnun á úrgangi frá heimilum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

NYTJAHLUTIR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

BYGGINGARÚRGANGUR

PAPPI

RAF- OG RAFEINDATÆKI

ÁHÆTTUÚRGANGUR

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

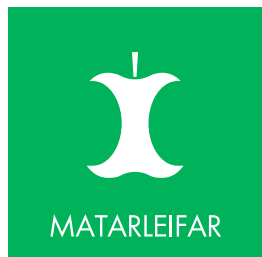
Yfirlit yfir merkingar

Yfirlökkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

NYTJAHLOTIR

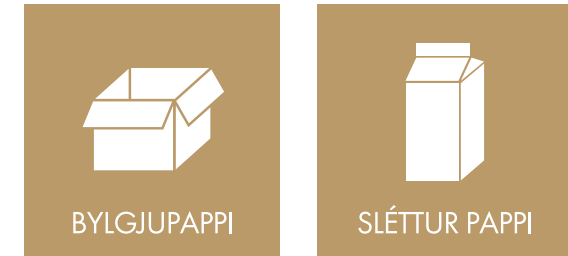
Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PAPPÍR

PAPPI

GLER OG POSTULÍN

Yfirlit yfir merkingar

Yfirlökkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

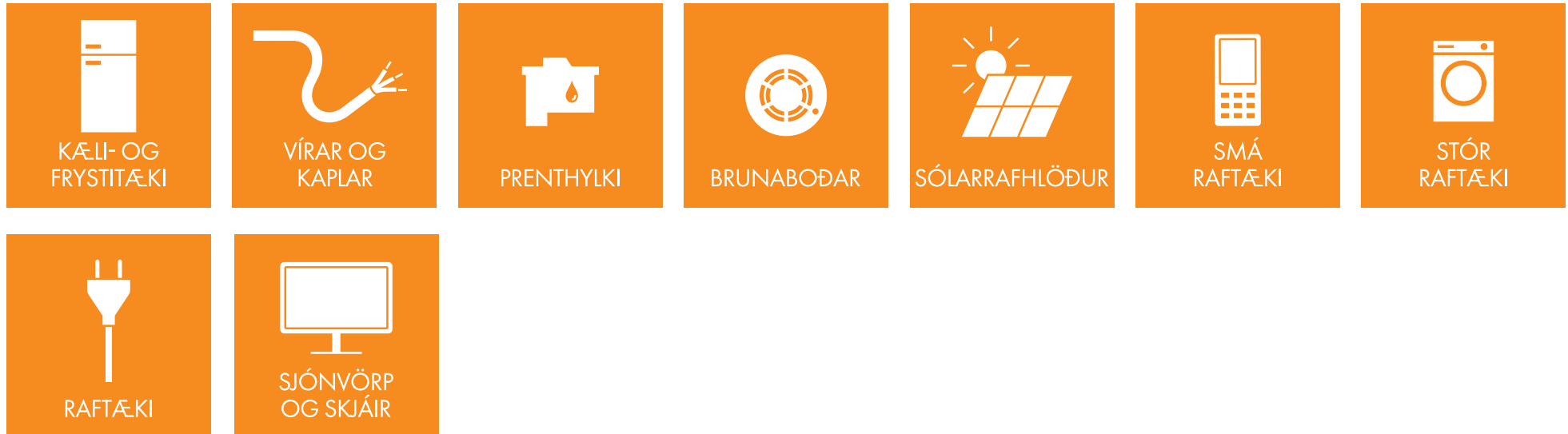
BYGGINGARÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

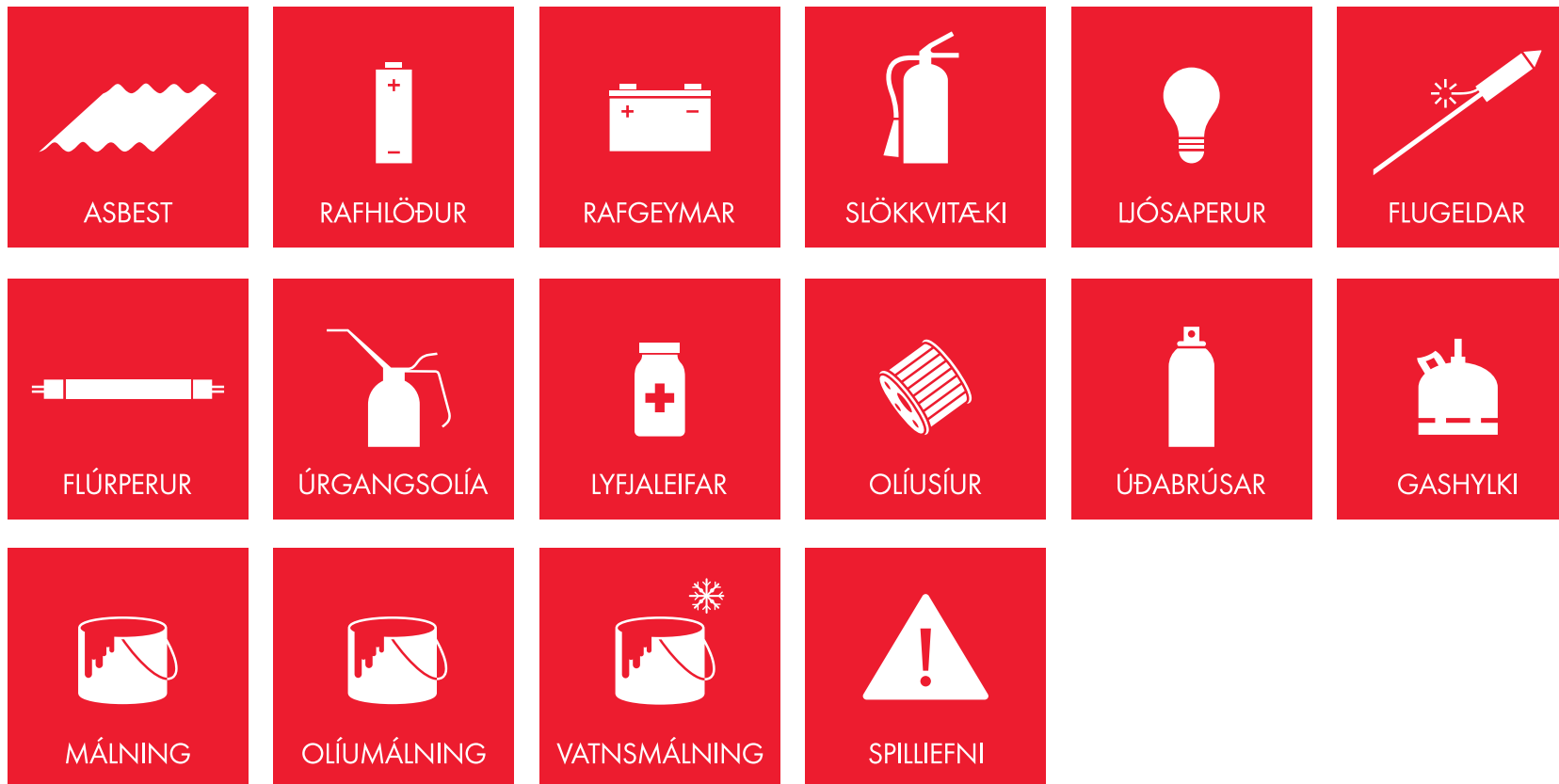
RAF- OG RAFEINDATÆKI

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

ÁHÆTTUÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PLAST OG GÚMMÍ

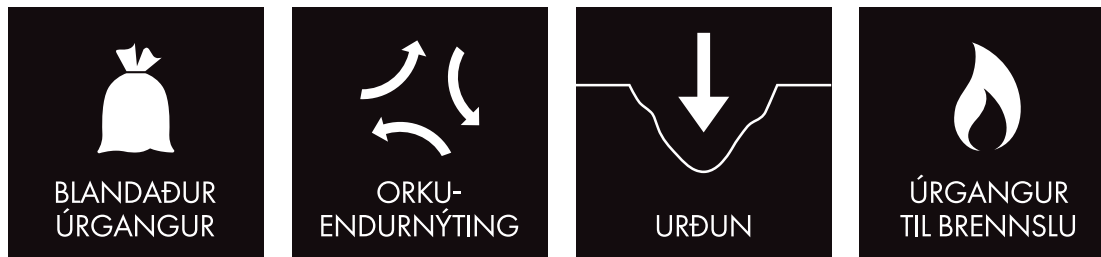
Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 12 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK 80 0 90 50
PANTONE 349 C
RGB 0 100 50
HEX #006432
RAL 6001 (EMERALD GREEN)

MATARLEIFAR

CMYK 80 0 90 0
PANTONE 7428 C
RGB 0 160 75
HEX #00A04B
RAL 6037 (PURE GREEN)

NYTJAHLOTIR

CMYK 55 0 90 0
PANTONE 7488 C
RGB 135 200 75
HEX #87C84B
RAL 6018 / YELLOW GREEN

GLER OG POSTULÍN

CMYK 75 0 55 0
PANTONE 2401 C
RGB 30 175 140
HEX #1DAF8E
RAL 6027 (LIGHT GREEN)

PAPPÍR

CMYK 95 35 5 0
PANTONE 2185 C
RGB 0 130 190
HEX #0082BE
RAL 5015 (SKY BLUE)

BYGGINGAÚRGANGUR

CMYK 95 55 5 40
PANTONE 2187 C
RGB 0 75 130
HEX #004B82
RAL 5010 (GENTIAN BLUE)

PAPPI

CMYK 25 35 65 5
PANTONE 7562 C
RGB 190 160 100
HEX #BEA064
RAL 1024 (OCHRE YELLOW)

RAF-OG RAFEINDATÆKI

CMYK 0 55 100 0
PANTONE 144 C
RGB 240 145 10
HEX #F0910A
RAL 2008 (BRIGHT RED ORANGE)

ÁHÆTTUÚRGANGUR

CMYK 0 100 90 0
PANTONE 485 C
RGB 225 15 30
HEX #E10F1E
RAL 3020 (TRAFFIC RED)

PLAST OG GÚMMÍ

CMYK 50 95 0 0
PANTONE 7656 C
RGB 150 30 130
HEX #961E82
RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)

MÁLMAR

CMYK 25 0 0 65
PANTONE 444 C
RGB 90 110 120
HEX #5A6E78
RAL 7031 (BLUE GREY)

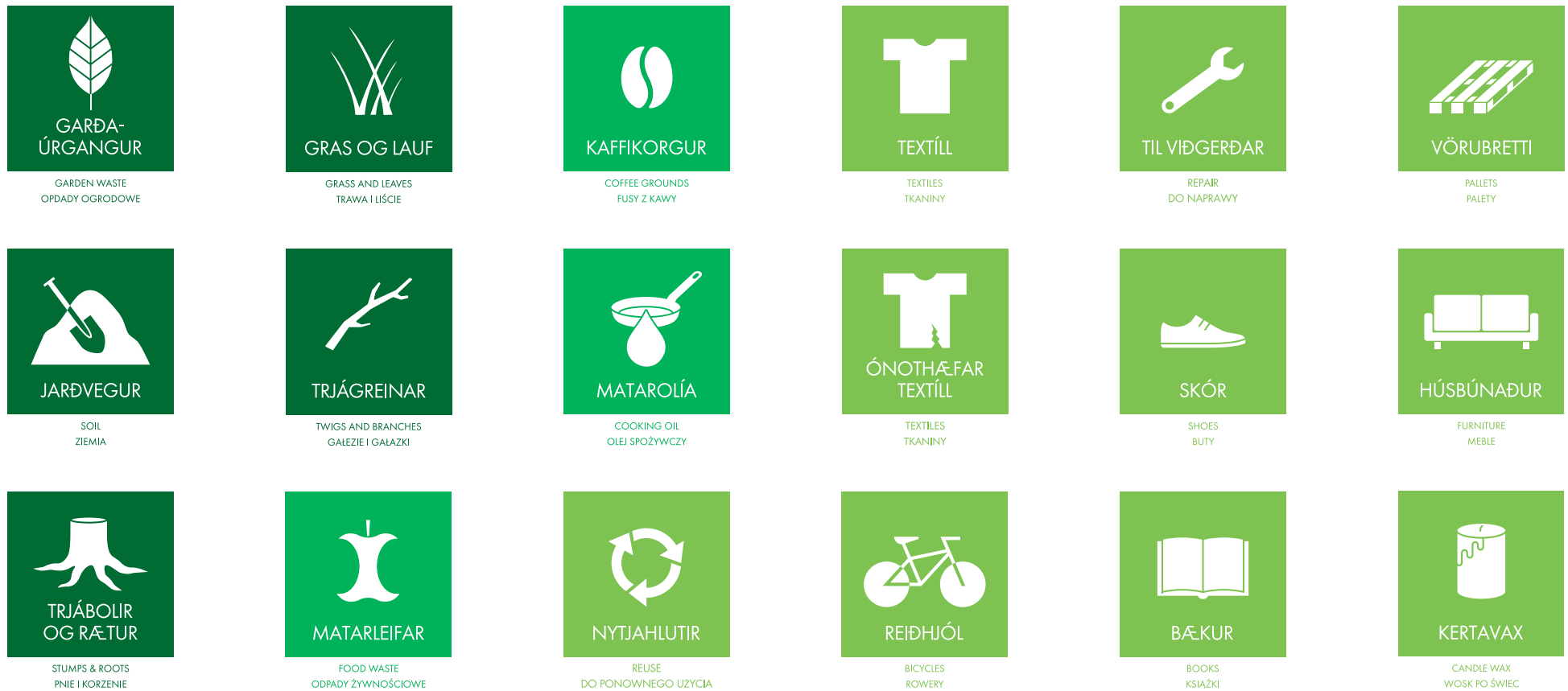
BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK 20 20 20 100
PANTONE BLACK 6 C
RGB 20 20 20
HEX #141414
RAL 9005 (JET BLACK)

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

Önnur tungumál

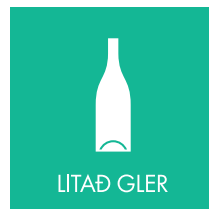
Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

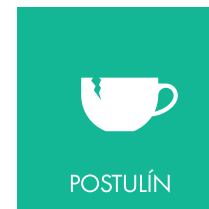
PAPER FOR SHREDDING
DOKUMENTY POUFNE

UNUSABLE BOOKS
ZUŻYTE KSIAŻKI

COLOURED GLAS PACKAGING
SZKLO KOLOROWE

PORCELAIN & CHINA
PORCELANA

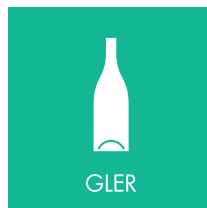
PLASTER
GIPS

ASPHALT
ASFALT

PAPER
PAPIER

GLASS
SZKLO

DEPOSIT RETURN GLASS
SZKLO ZE STAWKA SKUPU

CARDBOARD
TEKTURA FALISTA

STONE & GRAVEL
ŻWIR I PIASEK

MINERAL WOOL
MATERIAŁY IZOLACYJNE

NEWSPAPERS
GAZETY

CLEAR GLASS
SZKLO PRZEŹROCZYSTE

FLAT GLASS
SZKLO OKIENNE

PAPER & CARDBOARD
PAPIER GŁADKI

ROOFING FELT
PAPA DACHOWA

WINDOWS
OKNA

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

ÓMÁLAD TIMBUR

WOOD
DREWNO NIEPOMALOWANE

HREINLÆTISTÆKI

SANITARY WARE
URZADZENIA SANITARNE

KÆLI- OG
FRYSTITÆKI

REFRIGERATION EQUIPMENT
URZADZENIA CHŁODNICZE I MROŻNICZE

BRUNABODAR

FIRE ALARMS
ALARMY PRZECIWOŻAROWE

RAFTÆKI

ELECTRONICS
ELEKTRONIKA

ASBEST

ASBESTOS
AZBEST

MÁLAD TIMBUR

PAINTED WOOD
DREWNO MALOWANE

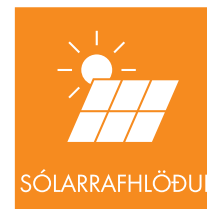
STEYPA

CONCRETE
BETON

PRENTHYLKI

PRINTER CARTRIDGES
KARTRIDŻE DO DRUKAREK

SÓLARRAFHLÖÐUR

PHOTOVOLTAIC PANELS
PANELE FOTOWOLTAICZNE

STÓR
RAFTÆKI

LARGE ELECTRONICS
DUŻE URZADZENIA ELEKTRONICZNE

RAFHLÖÐUR

BATTERIES
BATERIE

FLÍSAR

TILES
KAFELKI I PLYTKI

JÁRNABUNDIN
STEYPA

REINFORCED CONCRETE
OPADY ŻELBETOWE

VÍRAR OG
KAPLAR

CABLES & WIRES
PRZEWODY I KABELE

SMÁ
RAFTÆKI

SMALL ELECTRONICS
MAŁE URZADZENIA ELEKTRONICZNE

SJÓNVÖRP
OG SKJÁIR

TV SETS & SCREENS
TELEWIZORY I EKRANY

RAFGEYMAR

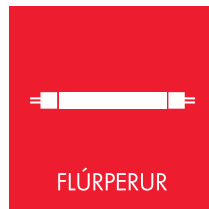
AUTOMOTIVE BATTERIES
AKUMULATORY

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

FIRE EXTINGUISHERS
GAŚNICE

FLUORESCENT TUBES
ŚWIETLÓWKI

OIL FILTERS
FILTRY OLEJU

PAINTS
FARBY

HAZARDOUS WASTE
ODPADY NIEBEZPIECZNE

RIGID PLASTIC PACKAGING
TWARDY OPAKOWANIA PLASTIKOWE

FIREWORKS
SZTUCZNE OGNIE

WASTE OIL
OLEJ ODPADOWY

PHARMACEUTICALS
ODPADY FARMACEUTYCZNE

OIL-BASED PAINT
FARBA OLEJNA

PLASTIC PACKAGING
OPAKOWANIA PLASTIKOWE

RIGID PLASTICS
TWARDY PLASTIK

LIGHT BULBS
ŻARÓWKI

SPRAY CANS
AEROSOLE

PRESSURE BOTTLES
BUTLE GAZOWE

WATER-BASED PAINT
FARBY NA BAZIE WODY

SOFT PLASTIC PACKAGING
MIEKKI OPAKOWANIA PLASTIKOWE

TYRES
OPONY

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

TYRES WITH RIMS
OPONY NA FELGACH

BIG PLASTIC FILM
DUŻA FOLIA STRETCH

DEPOSIT RETURN METAL
METALE ZE STAWKA SKUPU

WASTE FOR BURNING
ODPADY DO SPALANIA

WASTE-TO-ENERGY
ODZYSKIWANIE ENERGII

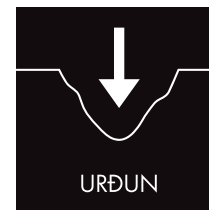
COLOURED SOFT PLASTICS
KOLOROWA FOLIA PLASTIKOWA

STYROFOAM
STYROPIAN

METAL
METAL

LANDFILL
SKŁADOWISKO ODPADÓW

TRANSPARENT SOFT PLASTICS
PRZEŹROCZYSTA FOLIA PLASTIKOWA

DEPOSIT RETURN PLASTIC
PLASTIK ZE STAWKA SKUPU

METAL PACKAGING
OPAKOWANIA METALOWE

RESIDUAL WASTE
ODPADY ZMIESZANE

Notkun merkjanna

Grunnleiðbeiningar

Kerfið er þróað til að merkja úrgangslát og til að nota á skilti og aðrar merkingar að mismunandi stærð. Hægt er að stækka og minnka merkingarnar og nota á skilti, á hirðubíla, á vefsíður og í auglýsingaherferðum. Til að aðrar merkingar sjáist sem best, t.d. heiti og merki sveitarfélags, er best að nota svarta eða hvíta liti. Heiti merkjanna má setja fyrir utan lítaða reitinn, annað hvort fyrir neðan eða til hliðar, allt eftir því hvað hentar best formi skiltisins.

Merkjapantanir

Hægt er að nálgast merkingarnar á heimasíðu FENÚR, www.fenur.is. Gefa þarf upp hvaða merkingar óskað er eftir auk tengiliðaupplýsinga. FENÚR heldur utan um notkun merkjanna svo að hægt sé að tilkynna notendum kerfisins ef merkingar breytast og fylgjast með útbreiðslu kerfisins.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir gler (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir pappír (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir blandaðan úrgang (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á framhlið íláts undir blandaðan úrgang (600 L).
Lárétt, hæð 240 mm (lágmark)
breidd 540 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts undir blandaðan úrgang og matarleifar (240 L). Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts fyrir fleiri en tvo úrgangsflokka. Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir blandaðan úrgang og matarleifar (240 L). Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir blandaðan úrgang og matarleifar (240 L). Breidd 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir fleiri en tvo úrgangsflokka. Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir fleiri en tvo úrgangsflokka. Breidd 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir
blandaðan úrgang (140 L).
Hæð 60 mm.

Nánari upplýsingar um flokkun ættu
alltaf að vera staðsett innan ramma í
einkennislit viðkomandi merkingar.

Dæmi um merkingu: Merki á framhlið
íláts undir blandaðan úrgang. Breidd
180 mm, hæð 420 mm (lágmark).

Aðlögun

Vinsamlega athugið að merkjunum má ekki breyta á nokkurn hátt. Fylgdu effirfarandi leiðbeiningum þegar merkingarnar eru sérsniðin:

Stærð og lögun

Merkingarnar samanstanda af lit, tákni og heiti. Hægt er að aðlaga táknið og hafa í öðrum hlutföllum. Óheimilt er að breyta tákniinu. Við hönnun skilta verður að viðhalda megin framsetningu merkisins. Ekki er mælt með því að setja saman fleiri en tvö tákni á sama skiltið. Í þeim tilfellum gæti hentað betra að nota heiti yfirflokksins og tákni viðkomandi merkinga til hliðar í röð.

Heiti

Hvert tákni hefur heiti sem ekki má breyta. Hins vegar má bæta við upplýsingum eftir því sem við á, svo sem dæmi um hvaða úrgangur fellur undir merkið.

Leturgerð

Í táknum er heitið sett í hástöfum með leturgerðinni Futura book. Fyrir aðrar upplýsingar um texta mælum við með að nota leturgerð notandans (sveitarfélagsins) eða Futura, sem er algengt letur.

Litir

Litum merkjana má ekki breyta eða færa á milli mismunandi úrgangstrauma.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm, fyrir tvo úrgangsflokka.

Dæmi um merkingu, 1000 X 790 mm, fyrir tvo úrgangsflokka.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm.

Dæmi um merkingu, 120 X 790 mm.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm, með texta á fleti í einkennislit viðkomandi merkis.

Dæmi um merkingu, 120 X 790 mm, með texta á fleti í einkennislit viðkomandi merkis.

Notkun merkja án heitis

Tákn án heitis er hægt að nota sjálfstætt, til dæmis á vefsíðum eða á umbúðum vara. Einungis er heimilt að nota það tákn á umbúðum sem endurspeglar meðhöndlun umbúðanna eða vörunnar eftir að notkun hennar er lokið. Hægt er að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is ef vafi leikur á hvaða merking hentar.

Algengar spurningar

Getum við aðlagð merkingarnar að okkar þörfum?

Hægt er að aðlaga merkin svo lengi sem heiti, tákni og lit merkjanna er ekki breytt. Leiðbeiningar má finna á bls. 23 til 27 í handbókinni. Merkjakerfið er þróað til notkunar fyrir sveitarfélög, þjónustufyrirtæki og framleiðendur, svo framarlega sem farið er eftir leiðbeiningum um notkun merkjanna. Við hvetjum alla til að fylgja ráðleggingum varðandi notkun merkjanna.

Hvað kosta merkingarnar?

Notkun sveitarfélaga, þjónustuaðila, framleiðenda og annarra á merkjunum er gjaldfrjáls. Gott er að nýta þjónustu grafískra hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmiðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnið sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

Má ég breyta heiti úrgangsstrauma eða merkja svo það passi okkar núverandi heitum?

Nei, hvert tákn hefur sitt sérstaka heiti ekki ætti að breyta. Að baki hönnun merkingakerfisins liggur umfangsmikil hugtakavinna. Heiti úrgangsstrauma eru valin í ákveðnu samhengi með það að markmiði að auðvelda flokkun og aukna endurnotkun og endurvinnslu. FENÚR hefur væntingar til að með tímanum muni nýju heitin ná fótfestu og skapa þá samræmingu sem til er ætlast hvort sem er við heimili, fyrirtæki eða á söfnunarstöðvum.

Getum við sameinað tákn og heiti frá mismunandi merkingum?

Nei, ekki má blanda táknum og heitum. Ef þú hefur sérstakar óskir varðandi merkingakerfið og heiti hans vinsamlegast hafðu samband við FENÚR.

Okkur skortir merkingu, hvað eigum við að gera?

En fínt! Þetta þýðir líklega að þið eruð góð í að flokka! Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það. Ljóst er að merkingakerfið mun þróað með þarfir

notenda í huga og með tilliti til þeirra breytinga sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. Ísland er með fulltrúa í samstarfshópi Norðurlandanna um ný merki og getur tekið frumkvæði að nýjum merkjum.

Getum við skipt um liti?

Nei, ekki má breyta litunum. Kerfið er hannað í ákveðnu litakerfi en nota má svart hvíta útgáfu að merkinu.

Get ég notað táknið án litar?

Já, öll tákn geta verið notuð sem hvítt tákn á móti svörtu eða lituðum bakgrunn. Athugið að sum tákn líta öðruvísi út í nágrannalöndum okkar.

Verður kerfinu breytt í framtíðinni?

Markmiðið er að merkingarnar séu sem mest eins á öllum Norðurlöndunum. Ljóst er að merkingakerfið mun þróað í samræmi við þarfir notenda og með þeim breytingum sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. Stofnuð hafa verið norrænu samtökin EUPicto sem á og rekur norræna merkjakerfið. Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga situr í stjórn samtakana. Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það.

Hvernig varð merkingakerfið til?

Kerfið byggist annarsvegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hinsvegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn FENÚR og fleiri haghafar voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslenska útfærsla þess mun þróað með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.

